

разлика от тях нето коефициентът характеризира скоростта на възпроизводство само на женското население (изразява: темп на растеж на женското поколение за период от време, равен на продължителността на женското поколение; брой момичета, които биха заменили в бъдеще женското поколение). Чрез показателя “средна продължителност на женското поколение” измерваме периода от време, за който се извършва възпроизводството на майчиното поколение (интервалът между последователните поколения). Той може да се тълкува и като **средна възраст на майката при раждане на дъщеря**.

“Истинският” коефициент, нето коефициентът и средната продължителност на женското поколение са параметри, участващи в модела на стабилното население. Към такъв модел би се стремило населението в случая, когато продължително време се поддържат постоянни повъзрастовите коефициенти за раждаемост и смъртност. Тогава “инерцията” от миналото, съдържаща се във възрастовата структура, ще започне постепенно да отслабва, възрастовата структура ще се стабилизира и ще започне да зависи само от прилагания режим на раждаемост и смъртност.

В практиката посочените показатели се използват при измерване на скоростта на възобновяване на населението и най-вече - за оценяване на посоката на възпроизводство на населението (когато използваме нето коефициента за възпроизводство - за оценяване на посоката на възпроизводство на женското население). При $r > 0$ имаме разширено, при $r < 0$ - стеснено, а при $r = 0$ - просто възпроизводство на населението. Съответно при $R > 1$ поколението на майките се възпроизвежда разширено, при $R < 1$ - стеснено, а при $R = 1$ тяхното възпроизводство е просто.

От данните в табл. 1 се вижда, че изследваните стари страни - членки на ЕС, имат положителен коефициент за естествен прираст (k) както за 1990, така и за 2005 г. Изследваните нови страни - членки на ЕС, имат в по-голямата си част отрицателен естествен прираст за 2005 г., докато за 1990 г. (сред страните, представени в таблицата) отрицателен естествен прираст имат само България и Унгария. Трябва да се отбележи също така, че България е с най-висок по абсолютна стойност отрицателен естествен прираст за 2005 г. Причината за наблюдаваните различия се крие несъмнено в отрицателния миграционен прираст в новите страни - членки на ЕС, който влияе силно върху естествения прираст чрез механизма на демографско остаряване - намаление на дела на младото население и увеличение на дела на населението във високите възрасти, където смъртността е по-висока. Известно е, че раждаемостта, която произвежда положителен естествен прираст, се генерира само в репродуктивните възрасти, които са част от “младото население”.